

Včerajšna manifestacija clevelandskih Slovencev je bila velik uspeh

Obe dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave. sta bili nabito polni naroda. To narodno zborovanje se smatra začetek velike politične akcije vseh Slovencev za osvobojenje slovenske zemlje ter za dosego pravic našim Primorcem.

Včeraj popoldne se je vršilo v Slovenskem domu na Holmes Ave. narodno zborovanje primorskih Slovencev, na katero so prihiteli rojaki in rojakinje iz vseh krajev Greater Clevelanda. Ne samo Primorci, ampak tudi drugi naši narodno zavedni Slovenci so prihiteli in manifestirali za staro pravdo slovenskega naroda.

Predsednik shoda je bil naš iskren primorski Slovenec Martin Urbančič, ki je pozdravil zborovalec in izrazil veliko veselje na tako nepričakovano ogromno udeležbo. Zahvalil se je lokalnemu časopisju za agitacijo na ta shod in msgr. Vitus Hribarju, ki je ukazal pri vseh naših pozivljati ljudi na ta shod.

Mr. Urbančič je poudarjal, kako se je sovrage slovenske zemlje na stotine let trudil, da bi ta narod uničil, pa se mu to ni posrečilo in se mu tudi nikdar ne bo. Povedal je, kako so bili oni naši Slovenci, ki so bili po zadnji svetovni vojni prodani v sužnost, vedno v tesnih odnosih z brati in sestrami v Jugoslaviji. Mnogi so bežali iz rojstne domovine, da so se rešili fašizma, toda iz srca svoje domovine niso nikdar izbrizali. Zdaj je naša prilika, da nastopimo in zahtevamo pravic za našo zemljo, za naše brate in sestre pod Italijo. Sedaj bodimo samo Slovenci, brez razlike strank in prepričanj, ker le tako bomo v tem svojem prizadevanju zmagali, je klical Mr. Urbančič.

Nato je predstavil pripravljene odbore in sicer: Joseph Derna, Joško Penkota, Louis Jeričič, Mrs. Silbitzer, Joseph Tebeča, Joško Jeričič, Ivana Tomažiča, Charles Benevola, Lorence Bandija, Frank Stefančič, Gasper Segulina in Anton Meljača. Potem je predstavil glavne zborovnike, ki je prihitel na Boris Furlana, kraško korenino na mladih ameriških Slovencev in Slovenki mu je ljubka deklina izročila šopek cvetja. Dr. Furlan se je toplo zahvalil za pozornost.

Nato je predsednik predstavil, ki ga je narod toplo pozdravil. V krepkih besedah je moralno zavedati, da je upravičen čas za akcijo in da moramo nadaljevati s takimi shodi, ki bodo podpirali narod k sodelovanju. Današnje zborovanje naj bo začetek in naj pazimo, da sprejeli, ne bodo pozabljeni. Glejati moramo, je poudarjal govornik, da seznanimo ameriško javnost z našo slavno zgodovinskih viri dokazati, kako so stali Slovenci kot je kulturne pred zahodnim barbarizmom.

"Organizirajte se," je zaklical gospod konzul "in Cleveland naj bo središče tega gibanja, ki se bo razširilo po vsej Sloveniji mora biti zopet naša in sicer vsa, ki je bila nekdanja naša. Vse do reke Taljamento, pa Koroška in Štajerska do Seaminga, kjer si bomo podali (Dalje na 3 strani)

Japonci štejejo 219 zavezniških ladij za izgubljene.

Tokio. — Japonski uradni radio poroča, da so zavezniški izgubili na Daljnem vzhodu dozdaj 219 ladij, bojnih in tovarnih in da je med tem vključenih pet ameriških bojnih ladij.

Japonci trdijo, da so potopili zavezniško 114 ladij, 53 so jih močno poškodovali in štiri zajeli. Dalje so potopili 105 tovarnih ladij, 91 da so jih poškodovali.

Dalje trdijo Japonci, da so uničili zavezniško 1,537 letal in sicer 461 v zraku, ostala pa na tleh.

Rusi silijo zaveznike, naj odprejo fronto v Norveški

London. — Rusi vedno bolj pritiskajo na zaveznike, naj odprejo fronto v severni Evropi, kjer bi se ameriške in angleške čete lahko združile z ruskimi. Rusi trdijo, da zavezniški prav lahko premagajo Hitlerja do jeseni, če začno z istim načinom vojskovanja kot Hitler: razdeli in podjarmi. Kadar bodo enkrat opravili s Hitlerjem, ne bo dala Japonska dosti opravka.

Rusi mislijo, da bi bila Norveška najbolj pripravna za invazijo, ker bi Nemci obalo težko branili. Preko severne Norveške bi šle potem ameriške in angleške čete proti vzhodu in se združile z rusko bojno silo, potem pa skupno udarile na Nemce.

Izdelovanje radijev in fonografov ustavljeno

Washington. — Urad za vojno produkcijo je ukazal, da se po 22. aprilu ne bo več izdelovalo radijev in fonografskih strojev tako, da bo 55 tovarov, ki izdelujejo te predmete, lahko začelo izdelovati vojni material, največ radijske aparate za mornarico in letalstvo.

Tovarne bodo smele izgotoviti radije, ki jih bodo imele v delu pred 22. aprilom. Smele bodo še naprej izdelovati tudi razne dele za radije tako, da bodo radiji v zasebnih hišah lahko delovali za časa vojne.

Narodni dohodki so znašali nad 94 milijonov

Washington. — V letu 1941 so znašali narodni dohodki Zed. države ogromno vsoto \$94,500,000,000, tako poroča trgovski oddelek vlade. To je za 22 odstotkov več kot leta 1940 in za 13 odstotkov več kot v najboljšem letu 1929. To je rekord za Zed. države.

Vrednost zemljišč se je dvignila za 15 odstotkov nad letom 1940 in za 30 odstotkov od leta 1929.

Kdo je našel uro?

Od Norwood gledališča do Carl Ave. je bila izgubljena za. pestna ura. Pošten najditelj naj jo prinese na 1177 Norwood Rd., kjer bo dobil primeren nagrado.

Nov način oglaševanja

Narrowsburg, N. Y. — V nekem lokalnem listu je bil priobčen ta-le svojevrsten oglas: "Iščem družabnika za svojo malo farmo. Jako lahko delo. Jaz bom delal dolge ure, on jih bo plačeval. Samo resne ponudbe se sprejme. Pišite na Pine Grove farmo, Narrowsburg, N. Y."

V teku enega tedna bodo morda že začeli deliti gazolin na porcije

Washington. — Kakor vse kaže, bo začela vlada kmalu meriti civilistom gazolin. Odredba bo prišla morda že v teku enega tedna. Tajnik notranjih zadev, Harold Ickes in administrator cen, Lecn Henderson, bosta ali sta že napravila načrt, po katerem se bo določila kvota gazolina za vsakega lastnika avta.

Kako bodo to uredili se še ne ve, toda najbrže bodo najbolj udarjeni oni, ki se vozijo ob nedeljah, torej, ki se vozijo samo za svojo zabavo. Najbrže bo vsak lastnik avta dobil karto, ki bo kazala, koliko gazolina more kupiti v enem tednu.

Japonski poveljnik na Filipinih baje izvršil samomor

Washington, 8. marca. — General MacArthur je dobil v roke zagotovilo, ki prihaja iz povsem zanesljivih virov, da je japonski poveljnik čet na Filipinih, general Masaharu Homma izvršil harakiri, to je samomor. Dasi te vesti niso potrjene, pa zatrjujejo, da se je vršil pogreb japonskega generala še 26. februarja v Manili in sicer iz onih hotelskih sob, katere je prej imel general MacArthur.

Japonski general je izvršil samomor radi tega, ker ni mogel premagati male armade, kateri poveljuje ameriški general MacArthur.

General Homma je preživel mnogo let kot vojaški opazovalec pri angleški armadi, tako v času prve svetovne vojne in pozneje. Govori gladko angleško in Anglija ga je za "zasluge" odlikovala z vojaškim križcem.

Angleški avijatičarji so že drugič bombardirali tovarne v Franciji

London, 8. marca. — Angleški avijatičarji so danes že drugič bombardirali francoske tovarne v bližini Pariza, metali bombe na tvornico vozil v Poissy in na druge industrijske kraje v severni Franciji.

Tovarne v Poissy so zgradile po 20 vojaških truckov na dan za Nemčijo. Angleži trdijo, da jim je francoski narod navdušeno mahal z robci v pozdrav, ko so leteli proti cilju. Napad so Angleži izvedli pri belem dnevu.

Avanziral je

Emil Tomich, sin Mr. in Mrs. Thomas Kraich, 1033 E. 69. St., ki služi Strica Sama v Indian-town Gap, Pa., je bil povišan v korporala. Emil je stopil prostovoljno v ameriško armado v januarju, 1941. Pozdravlja vse svoje prijatelje in znance v Clevelandu.

Seja škrjančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mladinskega pevskega zbora Škrjančki v navadnih prostorih na Recher Ave.

Japonci se bližajo Avstraliji

Začeli so izkrcavati vojaštvo na otoku, 400 milj severno od Avstralije. — Japonci trdijo, da so zasedli pristanišče Rangoon v Burmi. — Japonci so razglasili vojaško vlado v nizozemski vzhodni Indiji. — Nizozemci zanikajo, da bi vprašali Japonce za premirje.

Melbourne, Avstralija, 8. mrraca. — Sedem ur potem, ko so Japonci izkrcali vojaštvo na Novi Gvineji, ki je pod oblastjo Avstralije, so začeli izkrcavati nadaljne čete na drugem delu tega otoka, ki je oddaljen od Avstralije samo 400 milj. Prvo izkrcavanje se je izvršilo ob dveh zjutraj, drugo pa ob devetih dopoldne. Japonci se očitno pripravljajo za napad na Avstralijo.

Tokio, 9. marca. — Vrhovno poveljstvo danes naznanja, da so japonske čete okupirale glavno mesto Burme, pristanišče Rangoon. Dalje poroča poveljstvo, da se je podal vrhovni poveljnik nizozemskih čet na Javi.

Japonske oblasti v Bataviji, glavnem mestu Jave, so obvestile nizozemske oblasti, da so vzpostavile v nizozemski vzhodni Indiji vojaško administracijo. Nizozemski viri v Londonu istočasno zanikajo, da bi nizozemsko poveljstvo na Javi vprašalo Japonce za premirje, ali da bi se bili brezpogojno podali.

Glede vojaške administracije na Javi so Japonci obvestili Nizozemce, da bo japonski poveljnik prevzel urad nizozemskega guvernerja na Javi. Lokalne oblasti bodo še nadalje vršile svoje službo, v kolikor ne bodo delale ovir vojaški upravi. Japonske oblasti bodo spoštovale življenje, vero in premoženje naroda na Javi, ki se mora v vsem vdati japonski oblasti. Vsi prestopki bodo kaznovani brez pardaona.

Predsednik Roosevelt se je posvetoval s svojimi poveljniki radi prihodnje ofenzive

Washington. — V Washingtonu se splošno govori o namerani ofenzivi zaveznikov na tej ali oni fronti. Povod tem govoricam je dalo dejstvo, ker je predsednik Roosevelt poklical k sebi poveljnike armade, mornarice in zračne sile.

Prvo tako posvetovanje se je vršilo v četrtek, katerega so se udeležili tudi angleški zastopniki. Drugo posvetovanje pa je bilo pri predsedniku v soboto.

Nova Zelandija se naglo pripravlja na obrambo

Wellington. — Načrti za obrambo Nove Zelandije se bližajo izgotovitvi. Gradili so jih v vsej tajnosti. Premier Peter Fraser je s svojim kabinetom potoval po vojaških okrajih in si ogledal nove utrdbe proti napadu Japoncev.

Vlada stalno mobilizira in zdaj je poklicala pod orožje že moške, ki imajo doma družine. Prej so bili poklicani vsi oženjeni moški, ki nimajo odvisnih otrok. Vsa Nova Zelandija se pripravljajo za napad Japoncev, katerega z vso gotovostjo pričakujejo, kadar bo padla Java.

Prereja se ogromna manifestacija v mestni dvorani

V torek 31. marca zvečer bo v mestnem avditoriju ogromna obrambna manifestacija, h kateri je vabljn ves Cleveland. Manifestacija ima namen, da podžge meščanstvo k naporu za civilno obrambo. Glavni govornik bo direktor za civilno obrambo iz Washingtona, Mr. Landis. Govoril bo župan Lausche in inženir Stinchcomb, ki načeljuje civilni obrambi v okraju Cuyahoga. Pripravlja se obširen program za ta večer, za katerega so obljubile sodelovanje razne organizacije, orkestri in pevski zbori.

NOVI GROBOVI

Anton Jerak
Včeraj popoldne je po kratki bolezni preminil dobro poznani rojak Anton Jerak v starosti 72 let. Stanoval je na 15422 Calcutta Ave. Pokojni je bil doma iz Rake pri Krškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 38 leti. Tukaj zapuščajo žalujočo soprogo Mary, sina Antona, dve hčeri: Josephine, poročena Glavač, in Mary, poročena Gregorin in sedem vnukov, v stari domovini pa sina Josepha in sestro Jožefo Lajpuh. Bil je zaposlen 35 v New York Central in bil je zadnja tri leta na pokojnini. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda August F. Svetek na 478 E. 152. St. Čas pogreba bo označen pozneje.

Leo Križman

Po kratki in mučni bolezni je priminil v soboto zvečer v Glenville bolnišnici dobro poznani Leo Križman, star 49 let, stanujoč na 19322 Shawnee Ave. Tukaj zapuščajo žalujočo soprogo Ano, rojena Cesen, in eno hčer, Leono ter več sorodnikov. Doma je bil iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, kjer zapuščajo več sorodnikov. Tukaj je bival 29 let ter je bil član društva Nabreza, št. 5 SNPJ in pevskega zbora Slovan, direktor in delničar pri Slovenskem društvenem domu v Euclidu in delničar SND ter član dramskega društva Naša zvezda. Pogreb se vrši iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. v sredo zjutraj ob 8:15 v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9 uri. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalom sožalje.

Joseph Sopničar

V nedeljo popoldne je na nagloma preminil Joseph Sopničar, star 38 let, stanujoč na 6400 Superior Ave. Pogreb se vrši iz Josip Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6504 St. Clair Ave. Več poročamo prihodnjič.

Rusi trdijo, da se Nemci ne morejo izmotati iz pasti na severni fronti

Moskva. — Nemci, ki tvorijo 16. armadni kor v okraju Stara Rusije, so izvedli več naskokov na rusko linijo, ki ta nemški kor obkroža. Toda Rusi so odbili vse napade.

Rusi trdijo, da imajo obkoljenih vsega skupaj 19 nemških divizij, to je okrog 250,000 mož in ne samo 96,000 mož, kot se je prvotno zatrjevalo.

Rusi napredujejo na vsej črti in sproti uničujejo vse nemške priprave za splošno obrambno ofenzivo. Ruske čete poganjajo Nemce globlje v njih obrambno črto in kolobar okrog obkoljene nemške armade se vedno bolj zožuje.

V bolnišnico

Mrs. Mary Strukel iz 921 E. 185. St. je bila odpeljana v Glenville bolnišnico. Obiski za enkrat še niso dovoljeni. — V Sv. Aleša bolnišnico je bila odpeljana Mrs. Josephine Kocin, soproga slovenskega papirarja in dekoratorja iz 730 E. 160. St. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Iz bolnišnice

Mrs. Rose Petrovič, 1035 E. 70. St., se je vrnila iz bolnišnice in se nahaja sedaj v domači oskrbi na svojem domu. Prijateljice jo lahko obiščejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. Published daily except Sundays and Holidays

Subscription rates: United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year...

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

Izza kulis v Washingtonu

(Za Ameriško Domovino poroča kongresnik Stephen M. Young)

Hitler si na vse načine prizadeva, da bi paraliziral naš vojni napor na vzhodni obali. Nemške podmornice potaplajo naše ladje-cisterne, ki nam dovažajo olje...

Unija pomorščakov je svetovala ameriški vladi, naj bi poslala na oba obrežja male ribiške čolne, ki bi stražili 24 ur na dan obalo pred sovražnimi podmornicami...

Vrhovna naborna komisija je odločila, da so delavski voditelji in časniki oproščeni vojaščine. Kar se tiče časnika, sem gotov, da se ne bo hotel noben naslanjati na to olajšavo...

Naš predsednik je naš vrhovni poveljnik do leta 1945. Njega poslušajmo in mu sledimo. Do leta 1945, ko bo on še v uradu, bomo to vojno dobili, ali jo bomo izgubili...

Mi imamo dovolj zmornih admiralov in generalov, da lahko vodijo naše čete. Poglejmo samo generala MacArthurja, ki že toliko časa z malo peščico vojakov drži polotok Bataan proti desetkrat večji premoči Japoncev...

Kongresnik Bill Thom, demokrat iz 16. distrikta, je bil edini demokratski kongresnik iz države Ohio, ki se je udeležil banketa v hotelu Mayflower v Washingtonu...

Da se ne pozabi...

Kot smo že omenili s oboroženi fašisti leta 1919 prisilili tržaškega škofa dr. Andreja Karlina, da je podpisal resignacijo. Njegov naslednik je bil škof Angelo Bartolomasi...

Radi tega je začel tržaški fašjo proti njemu gonjo, da se ga odstrani iz tržaške škofije. Čeprav so fašisti mobilizirali proti škofu vse svoje sile, ga niso mogli pregnati...

Ko se je peljal v juniju 1935 v Koper k birmovanju, so ga na potu ustavile oborožene fašistične druhali in priti je morala močna orožniška patrulja, da ga je spremila do njegove palače...

BESEDA IZ NARODA

Pismo iz New Yorka

Kaj pravite, gospod urednik, morda bi ne bilo napačno, če bi človek od časa do časa napisal kratko pismo za kako kolono Vašega lista iz New Yorka?

Naj začnem z vojsko, ker ta je tudi v New Yorku nepretrgano na jeziku in na ustinah vseh. Ko prihajajo bolj neugodna poročila tam od južnega Pacifika, je tudi New York poln vedno bolj očitne kritike. Najbrž je tudi drugod tako...

Tem nasproti se je oglasil vojaški izvedenec — vsaj tako se sam imenuje — Peter Paul Cosgrove v tedniku America, ki dokazuje, da Amerika in z njo združeni svet kljub vsem tem začetnim porazom vojske ne more izgubiti...

Takole dopoveduje Cosgrove: Imejmo pred očmi v prvi vrsti, da je ta vojska zares svetovna vojska v dobesednem pomenu. Zato mora to vojsko voditi tudi svetovna strategija...

Zdi se, da sta Amerika in Anglija, oziroma vsa ABCD — združena vojaška sila, v jako mučnem položaju. Boriti se imajo te sile zoper neverjetno močne fronte. Ena fronta se vleče — na levi — nekako od Leningrada do Libije...

Močni fronti sta to in nikakor jih ni podcenjevati. Toda sile osiše imajo svojo slabost v dejstvu, da je en konec osi Berlin-Rim vsaj doslej še popolnoma ločen svoje druge konice, Tokio, Berlin, s svojim rimskim privskom, se mora tolči sam zase...

Nasprotno ima Amerika s svojimi zavezniki tisto prednost, ki jo vojaška znanost imenuje "središnji položaj." Na ta način imajo zavezniki dobro "notranjo" fronto. Omogočeno jim je, da zberejo veliko napadalno silo in jo vržejo kamor sami hočejo...

Osiše tega ne more, ker je navezano na svojo "vnanjo" fronto in poleg tega ne more dosti izbirati v pogledu svetovne vojske. Na eni ali drugi fronti utegne osiše doseči lepih uspehov, toda to ima le lokalni pomen in ne upliva na končni izid...

Praktičen nauk za sile osiše je naslednji: Na vsak način morata Berlin in Tokio z ogromnim naporom združene zaveznike pri-

jemati z obeh strani istočasno, ne šele eden za drugim. Zakaj če bi osiše imelo uspeh le na enem koncu, na drugem pa ne, bi to omogočilo zaveznikom, da bi dosegli na drugi fronti tako nadvlado v vojaškem pogledu, da bi zmaga osiše samo na eni fronti jako malo pomenila...

Nasprotno pa za Ameriko ne velja ista resnica. Ne smemo pozabiti, da Amerika s svojimi zavezniki zavzema "središčno lego," zato zanjo zadostuje, če razbije le eno fronto, naj že bo levo ali desno. Druga, ki utegne ostati sama na sebi še močna in na videz nepremagljiva, se bo po uničenju prve sama sesedla...

Tooliko za danes, gospod urednik, o tej visoki strategiji. Navaden človek najbrž ne boš mogel do dna razumeti teh vojaških "postav" in "pravil," vsaj po sebi sodim tako. Ampak eno le potegnem iz takih razprav v svojo tolažbo in pouk: Učena gospoda pravi, da Amerika primeroma lahko zmaga in bo tudi zmagala!

Ali ni to precej vredno v teh časih, ko slišimo od ljudi tako različna mnenja?

Peter Paul Cosgrove pa še dalje razlaga svojo misel in kadar bo prilika, bom napisal o tem drugo pismo. Pozdravljeni!

Nardžič.

Sijajna predstava

Zadnje sredo večer nam je pokazal, v dvorani šole fare sv. Vida, Rev. Father Andrey izvanredno imenitno filmsko sliko, ki je bila govoreča in spremljana s petjem ter z vsemi dogodki, ki so spričevali dejansko, o večni daritvi sv. maše.

Slika je bila vredna, da bi jo videl vsak katoličan, bila je tako urejena, da jo je lahko razumel vsak, četudi ni razumel jezika ali izgovorjave besed, ker je bila vseskozi spremljena z dejansko sliko za pojasnila. Rev. Father Andrey je žel za to živahen aplavz, na koncu predstave nam je tudi obljubil, da bo priredil še eno tako primerno predstavo v sredo 18. marca, o kateri bo priobčena vsebina še ob času.

Ker je dandanes moderno, da se ljudje udeležujejo filmskih predstav, je toliko bolj važno za nas katolice, da se poslužujemo tudi mi takih predstav, ki so nam v duhovni užitek. Ni pa samo užitek za kratak čas, taka slika nam je v veliko izobrazbo. V tej sliki je bil zapodan ves veronauk, ki je tako potreben, da ga vemo in poznamo tako, kakoršen je v resnici. Prepričan sem, da je vsak, ki je gledal to sliko, želel, da bi jo videl vsak njegov družinski član ali pa vsak njegov prijatelj.

Radi tega je to zelo priporočljivo, da bi se farani udeleževali teh domačih predstav v velikem številu, ker je vsestransko to samo njih lastna korist. Pri tem so pa še dohodki za cerkev. Priprave za kazenje takih slik je Marijina družba nabavila in so last Marijine družbe, ki to dela v korist cerkve; to imajo tudi druge fare po večini. Dvorana je domača, filme se lahko najame in predstave se lahko redno vršijo. Zakaj ne bi ljudje samim sebi storili dvojno dobro, mesto da hite druge tuje in velikokrat nedovoljene slikovne predstave gledati, ki so njim v škodo. Bodimo modrejši in previdnejši, da bo nam v lastno korist. Hodimo k svojim predstavam. Kar vidite v mestu, se vam lahko pokaže tudi doma in o na isti način, kakor je bila

pokazana ta sijajna slika zadnje sredo večer.

V petek večer 13. marca se bo tudi vršila predstava v šoli, o kateri bo poročano v kratkem, tudi k isti ste že vabljeni. Več o tem bo kmalu sledilo.

A. G.

Razno iz Hubbard Rd.

Tako se ti zimski dnevi nekam zavlačujejo, da jih je kar težko prečkati iz dneva v dan, ker kar naprej sneži malo pomalem. Tako sem vsaj malo zaposlen, ko ga moram odmetavati in ko sem pa s tem gotov, se pa vsedem v hiši na stol in čitam naše časopise, kjer vedno polno novic. Seveda jih največ od vojne. S tem pa si jaz ne belim preveč glave, ker mislim takole: sami so se skregali in naj se pa še sami poravnajo. Jaz se ne bom v njih zadeve prav nič vtikal, kakor bo za druge, tako bo pa še zame.

Veliko jih je, ki bodo morali še več pretrpeti, kot jaz, ki sem že pri kraju. Med vojnimi novicami sem pa tudi čital, da ni vse v redu tam na St. Clairju s tisto zadolžnico in sic. da so nekam vložili par sto tisoč dolarjev namesto, da bi jih bili razdelili med vložnike, pa se kar nekam kaže, da ni vse tako kot bi moralo biti, čeprav se ljudem kar naprej trobi, da se na vse načine mujajo za ljudsko korist. Pa se še jezimo, zakaj so vojne. To ni prav nič čudnega med tolikim narodom, saj se še svoj narod prekla med seboj in gleda, kako bi drug drugega izkoriščal za svoj boljši obstoj. Če bi se ne šlo za tiste mehke stolčke, pa bi se marsikaj lahko ukrenilo za ubogo paro, ki je garala in nosila skupaj.

Saj sem bil že nekoč zapisal, da se je silno težko ločiti od polne mize in če bi se že, so pa že nasledniki, ki bi se usedli zanj. Tako poteka čas naprej in pri tem si mislim, da bi bil rajši še za naprej živ kot mrtev in če pa še naprej premljujem, si pa mislim, da je vse skupaj ena "figa," če je tako ali tako.

Vse tako izgleda, da bo vsa zadeva zopet prišla na dnevni red, sicer je bila že poražena, a zopet odobravana. Da se pa ne boste samo v Clevelandu bahali s veseljami in plesom, si tu di mi tukaj kaj enakega privoščimo. Ko smo se oni dan sosedje zbrali in ker naš župan ni preveč strog, da bi nam kaj zabranjeval, smo se zbrali in igrali karte in drugo, da smo tako napravili pravo veselico. Naš Eddie pa nam je igral veselo poskočnice, mi smo se pa vrteli, da je bilo veselje.

Za tisti večer sem si bil obul tiste čevlje, ki radi plešejo. Rečem vam, da so me nosili okrog več kot 60 milj na uro. Poleg vseh drugih izvrstnih plesalk sva se bila zavrtela tudi z Mrs. Matevž Mauko iz Dock Rd. Tako sva se vrtela, kot dva prava mladeniča. Veselje pa se nam obeta tudi še znanprej. Ze sedaj so me dekleta naprosile ali "prištimale," da bom dan pred prihodnjo veselico lupil krompir, da ga bo dovolj za tisto pojedino. Ker sem pa tako naklonjen ženskam, jim pa tudi tega nisem hotel odreči. To pa samo zato, ker vem, da imajo tako veliko zaupanja v me, da vejo, kar se jaz postopim, tudi naredim. Kako mi bo šlo od rok s lupljenjem krompirja, bom pa že enkrat povedal.

Pozdrav, Frank Leskovic

FOR VICTORY BUY UNITED STATES BONDS * STAMPS

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

EDINA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preložitve. Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesment, plačuje dobrostojećem članu do pogrebnih stroškov.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRED UDOVIČ, 163-22nd St. N. W., Barberton, O. Prvi podpredsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 15th St., Cleveland, O. Drugi podpredsednik: MICHAEL TOMSIC, Box 285, Strains, Penna. Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O. Blagajnik: JERRY ZUPEC, 982 E. 207th St., Euclid, O. Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN LINTOL, 208-23rd St. N. W., Barberton, O. Drugi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Holmes Ave., Cleveland, O. Tretji nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1440 E. 40th St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 152nd St., Cleveland, O. Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, Ohio. Tretji odbornik: JOHN ROŽANEC, 469 E. 149 St., Cleveland, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

Čenjeni sodelavci!

V nedeljo, 1. marca, se je pričela tretja kampanja Slovenske moške zveze v Ameriki in bo trajala do 1. julija leta.

Upam, da ni člana med nami, ki bi ne bil pripravljen pomagati vsaj nekaj svojega časa za napredek naše lepe moške organizacije. Dolžnost vsakega člana je, da pridobi v tej kampanji vsaj enega novega člana za svojo podružnico in Slovensko moško zvezo. Pa to ne mislim samo enega vese čas kampanje, ampak vsak mesec v kampanji po enega novega člana. S tem boste najbolj pokazali, da ste res agilni in pripravljeni pomagati za napredek organizacije in za končen uspeh naše zveze.

Apeliram na vse članstvo, da pri svojih podružnicah razmislite, kako bi kampanja najbolje uspela, da bi bila korist vaše podružnice in zveze. Če ima kateri izmed članov kakšno posebno dobro idejo, je prošem, da nam to sporoči v ni urad, da bomo isto sporočili tudi še ostalim podružnicam.

Pri tem, ko agitirate za nove člane v odrasli oddelki, nikakor ne smete pozabiti na mladinski oddelek, ker je ta del delujemo tudi za bodočnost naše organizacije, katere pa moremo zagotoviti brez naših mladih fantov.

V prvi kampanji naše zveze smo pridobili 161 novih članov; v drugi pa že 190 in v tretji pa upamo kar na 300 članov. Vprašam vas člani, ali boste vsi sodelovali, da se ne upanje tudi uresniči? Če se strinjate s tem, tedaj nam brez vsakega odlašanja, kajti če bo že začetek dober, tedaj ko brez skrbi zremo na popoln uspeh ob koncu kampanje.

Za vsakega novega člana bo zveza plačala 25 centov grade. To res ni velika vsota, a če pomislimo, da član pridobil v tem času 12 novih članov, bo lahko z nagrado svoj celoleten asesment. Posebno nagrado v vsoti deset dolarjev pa bo podaril glavni tajnik podružnici, katere bo pridobil največje število novih članov v tej kampanji. Število pa pridobila to nagrado ob zaključku kampanje?

Z bratskim pozdravom, Vincent H. Lauter, gl. tajnik.

Če verjamete al' pa ne

Ta-le je priletela iz Collinwooda in nosi garancijo žive resnice, kot mi je zatrjeval prijatelj Martin.

Pri ongavi hiši je prišlo do diplomatskih zapletljajev in to iz tako malenkostnih vzrokov, da jih skoro ni vredno omeniti. Njej se je po nesreči ješprenj prismodil, on ga ji je pa iz same nagajivosti v glavo zadržal. Nakar mu je ona iz same prijaznosti in dopadljivosti poveznila kastrolo čez ušesa. Vidite, sama lepa domača zabava.

Pa je vendar njega tako navdušila, da je odrezal od ženi ne sušilne vrvi en kos (to je pa res napravil iz same škodoželjnosti), pa je stopil ven na verando, stopil na stol, privezal en konec vrvi na tram, drugega pa sebi lepo okrog vratu in z ganljivimi besedami: "Na, vrag babji, zdaj pa le pali ješprenj!" — sunil stol od sebe in skočil onemu svetu nasproti.

Pa je bila vrv preperela, ali kaj, in se je utrgala. To je pa rodilo hude posledice, ker mo-

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Za las je manjkalo

ROMAN

"Ah, torej je grofica Claudieuse," je nadaljevala Diana, "ta ženska, ki jo vsi spoštujejo kakor svetnico. In jaz, ki sem šele oni dan občudovala njeno gorečnost pri molitvi — ter sočustvovala z njo iz globine svojega srca — jaz — Ah! Zdaj šele vidim, kaj so prikrivali pred menoj!"

Ves nesrečen zaradi polomi, je, ki jo je bil zagrešil, se je mladi odvetnik opravičeval:

"Gospodična, nikdar si ne bom mogel odpustiti tega, da sem imenoval to ime pred vami!"

Ona se je otožno nasmehljala.

"Gospod, morda ste mi s tem storili veliko uslugo. Toda, prosim vas, pojdite in poižite, te, koliko resnice je na teh govoricah."

Odvetnik še ni prišel daleč, ko mu je postalo jasno, da se je moralo nekaj zgoditi. Vse mesto je bilo videti vznemirjeno. Ljudje so stikali glave in govorili ter živahno diskuzirali. Kmalu je naletel na skupino treh gospodov, s katerimi se je bil seznanil, odkar se je nahajal v Sauveterreju. Eden izmed njih ga je prijazno nagovoril:

"Nu, gospod, kakor kaže, se vaš klient lepo zabava na prostem."

"Ne razumem vas, gospod," je Folgat odgovoril z ledenim mirom.

"Kaj? Vi ne veste, da je vaš klient zbežal?"

"Ali ste o tem prepričani?"

"Gotovo. Beg je odkrila žena enega mojih delavcev. Ko je šla zjutraj pod staro obzidje, da nažanje trave za svojo kozo, je videla v zidu veliko luknjo. Žena je o tem nemudoma obvestila stražo, ki je nato o tem obvestila državnega pravdnika —"

Folgat to ni še zadostovalo. Vprašal je:

"Nu? In gospod de Boiscoran?"

"Ne morejo ga najti. Povem vam, gospod, da je prav tako, kakor vam pripovedujem. Za to imam zagotovilo nekega človeka, kateremu je to zaupal neki uradnik z županstva. Pravijo, da je ječar Blangin sam zapleten v stvar."

"Upam, da se kmalu zopet vidimo," je dejal odvetnik ter naglo odšel proti mestni ječi, okrog katere se je gnetlo več kot sto oseb. Na jetniškem

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je na rejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.
(March 5, 9, 12)

dvorišču je našel državnega pravdnika, policijskega načelnika, žandarmerijskega stotnika, Seneschala in, naposled Galpina, Preiskovalni sodnik je bil videti nenavadno blede in silno slabo razpoložen. Za slednje je imel dovolj vzroka.

Kakor Folgat, tako je bil tudi on takoj obveščen o stvari in se je z enako naglico opravičil in pohitel k ječi. Spotoma se je prepričal, da se je javno mnenje ostro obrnilo proti obtožencu, ampak da je bilo obenem tudi sovražno razpoloženje proti njemu, preiskovalnemu sodniku. Vso pot so ga ljudje merili s posmehljivimi pogledi, kakor bi mu privoščili, da mu je ušel njegov jetnik, a dva moška ste celo zamrmrala, ko je šel mimo njiju:

"Gospod krvnik je ogoljufan —!"

Prvi, ki je uzrl Folgata, je bil Galpin, ki je takoj stopil k njemu ter ga vprašal:

"Nu, gospod, ali ste prišli po novice?"

Folgat ga je mirno pogledal ter s hladno vljudnostjo odgovoril:

"Slišal sem vsakovrstne govorice, ki pa me ne vznemirjajo. Gospod de Boiscoran se pre-dobro zaveda svoje nedolžnosti in ima preveč zaupanja v pravičnost, da bi mislil na pobeg. Jaz sem zgolj prišel na pomenek z njim."

"In v tem ste imeli prav!" je vzkliknil gospod Daubigeon.

"Gospod de Boiscoran se nahaja v svoji celici in nič ne ve o teh neumnih govoricah, ki se širijo o njem. Kajti jetnik, ki je zbežal, je bil Trumence — lahkonogi Trumence, katerega so držali v ječi tako zaradi lepšega in ki je bil ječarjev ne-uradni pomočnik. On je bil tisti, ki je izkopal luknjo skozi zid in jo pobrisal, nedvomno pripričan, da je nebo prijetnejša streha nego krov najfinnejše ječe."

Malo vstran od skupine je stal ječar Blangin ter se delal zelo užaljenega.

"Odvedite gospoda k jetniku," mu je naročil Galpin, ki se je najbrž bal, da bi ga gospod Daubigeon ne začel vpričo ljudi pikro zbadati, kakor ga je vedno, kadar sta bila sama. Ječar se je priklonil do tal in ročno ubogal zapoved. Ampak komaj sta bila z odvetnikom sama v veži poslopja, je že napihnil lica ter se potrepljal po njih, rekoč:

"Vseskrižem smo jih potegnili!"

Nato se je na polna usta zasmeljal. Folgat se je delal, kakor bi ga ne razumel, kajti vedel je, da bi ju lahko kdo videl in slišal.

"Pa to še ni vse!" je nadaljeval Blangin. "Žandarji so na lovu. Kaj, če bi ujeli ubogega Trumenceja? Mož je takšen bedak, da bi najzabitejši sodnik v petih minutah izvalil nje-

govo skrivnost iz njega. Kdo pa bi bil potem v precepu?"

Folgat je še vedno molčal, kar pa onega ni nič motilo. Mož je spet povzel:

"Jaz si želim samo eno stvar, in to je, oddati te ključke čim prej mogoče svojemu nasledniku. Sit sem že tega ječarskega poklica. Vrh tega mi nameravajo dati pomočnika, nekega bivšega narednika, ki je strašno siten in natančen. Ah, bojim se, da je konec lepih dni za gospoda de Boiscorana; nič več tajnih obiskov, nič več sprehodov. Poslej bodo pazili nanj noč in dan."

Blangin je pripovedoval vse to, stoječ na vznožju stopnišča. Toda ko je opazil Folgatovo nestrpnost, je dejal:

"Toda pojdimo gori."

Folgat je našel Jacquesa oblečenega na postelji in takoj mu je bilo jasno, da se je morala zgoditi nesreča.

"Spet eno upanje uničeno?" ga je vprašal.

Jetnik se je s težavo dvignil, sedel na rob postelje ter obupano spregovoril:

"Jaz sem izgubljen — brezupno izgubljen!"

"Ne!"

"Samo poslušajte!"

In nesrečnež je natančno opisal dogodek v hiši grofa Claudieuseja. Ko je zaključil svoje pripovedovanje, je odvetnik dejal:

"Prav imate. Če grof izvede svojo grožnjo, utegnete biti obsojeni."

"Vi mislite reči, da potem morem uiti obsodbi. Nu, toda ni vam treba biti v dvomih, kajti on bo izvršil svojo pret-njo."

Nato je brezupno zmajal z glavo ter nadaljeval:

"In kar je pri tem najslabše, je to, da mu tega niti ne morem zameriti. Kajti on ni le ljubil svoje žene, temveč jo naravnost oboževal. Ona je bila njegova sreča, njegovo življenje. Ko sem mu jo vzela, sem ga s tem oropal vsega, kar je imel — da, vsega! Dokler nisem videl njega, presunjenega od sramote in srda, nisem niti vedel, kaj pomeni prešestvo-nje. V enem samcatem trenutku je izgubil vse. Njegova žena je imela ljubimec; in njegova najljubša hči ni bila njegov otrok! Moje trpljenje je veliko, toda prepričan sem, da nič v primeri s tem, kar mora prenašati on. Kako naj torej pričakujem da ne bi porabil proti meni orožja, ki ga ima v rokah? Vem, da je zahrbtno, ne-

Med uretiranimi neprijateljskimi tujci je tudi princ Franz Hohenlohe, star 27 let, katerega so pridržali na Ellis Island, N. Y.

pošteno orožje; toda mar sem bil jaz pošten in odkrit? To bo podlo, nizkotno maščevanje, porečete; ampak ali je bil moj greh kaj manjši? Jaz si upam reči, da bi na njegovem mestu storil prav to, kar bo on storil —"

Folgat je bilo, kakor bi bilo tresčilo vanj.

"A kam ste krenili, ko ste zbežali iz grofove hiše?"

Jacques mu je povedal, da je bil po tistem dogodku kakor pijan in da ni vedel, kaj dela in kod hodi, dokler se ni naposled znašel skoro doma. Potem se je streznil ter se obrnil. Ječar Blangin ga je že pričakoval pri izkopani luknji, kajti bilo je že dve po polnoči in mož je bil že v skrbeh za svojega jetnika. Potem se je vrgel v svoji celici na posteljo ter v hipu zaspal, kajti bil je na smrt utrujen. Toda spal je silno slabo, kajti vso noč se je v sanjah videl vkleknjenega na galejah, ali celo na poti na morišče.

Odvetnik je le s težavo zadrževal solze. "Ubogi mož!" je mrmral.

"Kajpak, ubogi človek!" je ponovil Jacques. "Le zakaj nisem poslušal nagiba, ki me je obšel sinoči, ko sem se znašel na cesti, ki je vodila domov? Zakaj nisem šel domov, v svojo sobo ter si pognal kroglo v možgane? Potem bi zdaj več ne trpel."

"Toda vaši starši!" je protestiral odvetnik.

"Moji starši? Mar mislite, da bodo preživelii mojo obsodbo?"

"In gospodična Chandore!" Jacques se je stresel in vročično odgovoril:

"Saj prav zaradi nje bi moral vse skupaj končati. Uboga Diana! Ni dyoma, da bi silno žalovala, ko bi zvedela o mojem samomoru. Ampak ona je še mlada, komaj v svojem dvajsetem letu. Spomin name bi kmalu pobledel v njenem sreču in čas bi kmalu zacelil njene srčne rane. Živeti, se pravi po-

zabiti."

"Ni mogoče, da bi verjeli, kar govorite," ga je prekinil Folgat. "Saj dobro veste, da bi vas ne mogla nikdar pozabiti."

V nesrečneževih očeh se je vtrnila debela solza in s pridruženim glasom je odgovoril:

"Vi ste v pravem. Moja smrt bi bila tudi njena smrt. Ampak kakšno življenje pa jo čaka po mislite, kako ji bo pri duši, ko si bo morala dan za dnevom ponavljati: 'On, katerega edinega na vsem širnem svetu ljubim, je na galeji, v družbi najnižjih kriminalcev, osramočen za vse življenje.' Ah, smrt bi bila tisočkrat priporočljivejša —!"

"Jacques, gospod de Boiscoran, ne pozabite, da ste mi dali častno besedo!"

"Dokaz, da tega nisem pozabil, je dejstvo, da sem tu. Toda nič ne marajte, saj ni več daleč dan, ko me boste videli tako uničenega in strtega, da mi boste sami potisnili v roke samokres."

Ampak mladi odvetnik je bil eden tistih ljudi, ki jih zapreke samo bodrijo k nadaljnjemu naporu. Zato tudi zdaj ni obupoval, temveč bodril jetnika: "Počakajte vsaj tako dolgo,

Kapitan Arthur W. Wermuth iz Chicaga, ki služi v ameriški armadi na Filipinih se postavi, da je sam spravil s poti krog 116 Japoncev.

Na sliki je pilotka Virginia Farr, stara 22 let, doma iz West Orange, N. J. je ena izmed 25 ženskih pilotk, ki bodo vodile letala iz Amerike v Anglijo, ker sedaj primanjkuje moških pilotov.

da bo igra izgubljena in potem obupajte. Saj še niste obsojeni! Daleč od tega! Nedolžni ste in naposled je nad nami tudi višja pravica, ki popravlja nedostatke in zmote pravice. Kdo more reči, grof Claudieuse res pri-ti nam? Saj niti tega ne ali ni morda že izdihnil-

Na sliki vidimo braziljske mornarje, ki so bili rešeni iz potopljene braziljske ladje Olinda, katero so sovražni torpedirali na Atlantiku. Slika je bila posneta v bolnici v Norfolku, Va.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

ŽENINI IN NEVESTE!

Nasha slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON

ROJAKI,

podpirajte predvsem trgovce, ki oglašajo v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Trgovci, ki podpirajo vaš list, so vredni vaše podpore!